

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-12-17
Besvaras senast
2026-01-20

Till justitieminister Gunnar Strömmer (M)

2025/26:232 Polisens agerande mot kvinnor som utnyttjas i prostitution

Av en artikel i Aftonbladet (den 15 december 2025) framgår det att gränspoliserna griper kvinnor som utnyttjas i prostitution och för dem till förvar med motivet att de utgör ”ett hot mot allmän ordning och säkerhet”. Detta sker trots att justitieministern under våren 2025 uttalat att det skulle ske en förändring.

På en skriftlig fråga (2024/25:1094) från Vänsterpartiets riksdagsledamot Gudrun Nordborg svarade justitieministern bland annat följande:

”Utöver de insatser och åtgärder som redan sker så pågår också inom Regeringskansliet arbete med att ta fram en ny nationell handlingsplan mot prostitution och människohandel. Det handlar om att förebygga att personer utnyttjas i prostitution och människohandel och om att bekämpa de kriminella aktörerna bakom, men också om att ytterligare stärka skyddet för utsatta personer.”

Dessvärre har polisen, i strid mot gällande regler om uppehållstillstånd för betänketid för brottsoffer som utnyttjats i prostitution, fortsatt att skicka kvinnor till förvaret. Konsekvensen blir att brottsoffren inte får någon möjlighet till upprättelse samtidigt som gärningsmännen går fria.

Det är positivt att regeringen i juni 2025 gav Jämställdhetsmyndigheten, Socialstyrelsen, länsstyrelserna och Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) i uppdrag att förbereda hur kommuner och regioner ska kunna erbjuda exitprogram för både vuxna och barn som är utsatta för människohandel för sexuella ändamål, prostitution och andra former av sexuell exploatering.

Jämställdhetsmyndighetens senaste rapport (Årsrapport från den nationella samordningen mot prostitution och människohandel (NSPM) vid Jämställdhetsmyndigheten, 2025:11) visar tyvärr att kunskapen om uppehållstillstånd för betänketid gällande offer för människohandel är fortsatt låg och att det finns svårigheter med tillämpningen. Antalet ansökningar är lågt i förhållande till antalet identifierade brottsoffer. Det förekommer även felaktiga ansökningar eller att olika aktörer sökt för samma individ, vilket tyder på bristande samverkan. Samtidigt har polisens tidigare återrapporteringskrav gällande arbetet mot köp av sexuella handlingar strukits från myndighetens

regleringsbrev. I Tidöavtalet nämns dessutom bland annat prostitution som en möjlig grund för utvisning på grund av bristandeandel. Regeringen har även gett Migrationsverket i uppdrag att skärpa kontrollerna av andel utifrån nu rådande lagstiftning i regleringsbrev till myndigheten.

Jag och Vänsterpartiet har länge drivit frågan om att människor som utnyttjats genom köp av sexuella handlingar behöver få en tydlig målsägandestatus. Syftet är att offret för brottet ska få rätt till skadestånd och kunna söka brottskadeersättning, erhålla målsägandebiträde under förundersökning och rättegång samt få tillgång till andra stödinsatser för brottsoffer. Det är insatser som kan bli avgörande för att kvinnan ska kunna få hjälp från andra sociala instanser för att lämna sin utsatta position.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga justitieminister Gunnar Strömmer:

1. Avser ministern att vidta några åtgärder för att säkerställa att polisen följer befintlig lagstiftning för att skydda människor som utnyttjats eller löper risk att utnyttjas i sexhandeln, och i så fall vilka?
2. Avser ministern att återinföra polisens tidigare återrapporteringskrav gällande arbetet mot köp av sexuella handlingar i myndighetens regleringsbrev?

.....

Samuel Gonzalez Westling (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren